

تاریخ عثمانی انجمنی

۱ حزیران
۱۳۳۱

پنجی سنه
نومرو ۳۲

مجموعہ سی

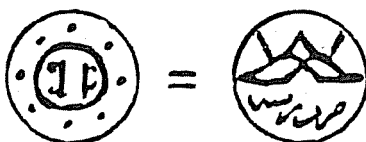
اسمیں و تاریخیں سکھلر - سادہ نقشلی سکھلر

(۳۱ نجی نسخہ دن مابعد)

سلطان مراد خان ثانی

نومرو

۱

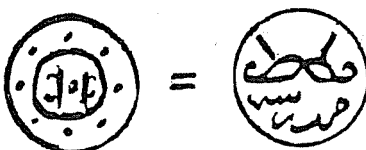

۱۶ ق

۸ ۱/۲ ط

نومرو

۲

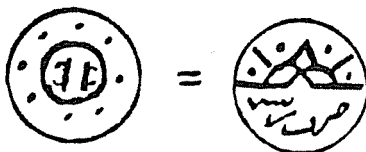

۱۴ ق

۶ ۱/۲ ط

نومرو

۳

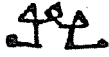

۱۴ ق

۵ ۱/۲ ط

اسسز وتاریغز سکه لر — ساده نقشلی سکه لر ۵۰۱

موزه هایون قتالوغنک [۱] ۲۲۵ نومر سنده محرر سلطان مراد خان ثانی

سکه نیک وجهنده کی شو نقش مراد اسنک متی یعنی

چفته دیدیکمز صورتده یازلمشیدر . بو یازینک چفته و متناظر اولدینی

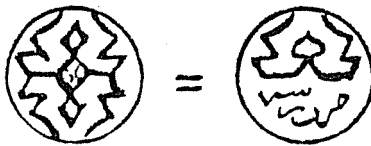
کوسترمک اوزره زیرینه بو اشارت قونلشدر .

صانکه وسطده کی علمی حاوی عمودک صاغ وصول طرفنده کی نقشلر فصل
یکدیگرینک عینی و متناظری ایسه بالاسنده کی نقش صورتده محرر
مراد اسمی ده اوילהجه چفته و متناظر دردیلمک ایسته نلشدر [۲] .
مذکور ۲۲۵ نومرولی سکه نیک ظهیری مرکزینه کذا وجه سکه ده کی

تناظری ایما ایلمک اوزره بو علامت نقش ایلمشدر .

بالاده کی ۱ ، ۲ ، ۳ نومرولو سکه لریک ظهیرلری بو طرزده در .
وجهلری دخی مذکور قتالوقده وجهلرنده چفته مراد محرر ۱۵۹ و ۱۹۳
نومرولی سکه لر طرزنده در . ایسته بو قدر مشابته استقاداً مذکور اویج
سکه یه سلطان مراد خان ثانی مانقرلرنددر دیمکده تردد ایلامشدر .

نومرو
۴

۱۶ ق

۱۳۴ ط

بوسکه نیک وجهی سلطان مراد خان ثانی مانقرلرندن اولدینی بیان

[۱] اشبو قتالوغ دردست نلشدر .

[۲] بوسکه حقنده دهها زیاده معلومات موزه هایون قتالوغنده در .

ایدیلان ۱ و ۲ و ۳ نومرولی سکارک وجهلری طرزنده در . ظهیری
نقشی ده وجهی نقشك چفته صورتده ترسیمندن حاصل اولمشدر .
بناءً علیه بونكده مشارالیه دورینه عائد مسكوكا تندن بولندینی مأمول قویدر .

نومرو

۵

درت نومرونك عینی و جزئی فرقلیسیدر .

نومرو

۶

درت نومرولی مانقرک جریغیدر .

نومرو

۷

آلتی نومرولی جریغك جزئی فرقلیسیدر .

نومرو

۸

درت نومرونك عینی اولوب ظهیری نقش شو صورتده در :

۱۰ ق

۳۴ ط

نومرو

۹

=

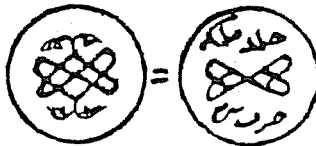
۱۳ ق

۴ ط

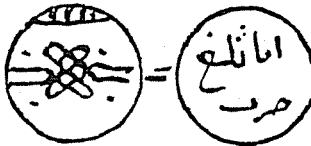
اسمز و تاریخیز سکه لر — ساده نقشی سکه لر ۵۰۳

بوجریفك و جهنده محرر (خلد ملكه) جله سنك زیر و بالاسنده بر نقش
وارد ر . بویولده ترتیب ایدلمش شمیدی به قدر ایکی سکه کورلمشدر . بونلردن
بری موزة همایون قتالوغنده ۴۰۲ نومروده محرر برمانقر اولوب کذلک تیره
قصبه سنده ضرب اولمشدر ، سلطان محمد خان ثانی زمانه عائد دره . آکا
استناد آبوجریق سکه نك ده مشارالیه زماننده ضرب ایدلمش اولسی ظنی حاصل
اولور ، لکن و جهنده کی (خلد ملكه) جله سنك بالاسنده کی نقش ۱ و ۲
نومرولی سکه لرده کنه مشابه اولدینی کی ظهرنده کی نقش فاصله کذا
سلطان مراد خان ثانیك ۸۳۶ تاریخی بر مانقرینك ظهرنده کی شو
نقش فاصلك [*] طرز دیگری اولسندن طولایی
اشبو جریفك مشارالیه سلطان مراد خان ثانی مسکوکاتندن عد ایدلمسی
دها مناسب کورلمشدر .

نومرو
۱۰

نومرو
۱۱

شو شکل حلزونی برد وری آسه فیلیزی اولوب

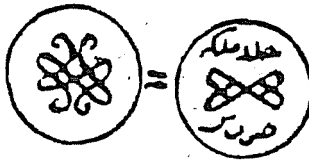
[*] موزة همایون مسکوکات عثمانیه قتالوغی ، سکه نومروسی: ۱۸۶

بودہ آنک ایکی دَورلید سیدر. بوفیلز لرا اکثریتله متی

و ملتف ، نادراً منفرد رسم ایدیلور. اوتہ دنبرو ممالک شرقیہ مسکوکاتی
تزیین ایدن مذکور نقش عثمانی سکالریہ سلطان مراد خان ثانی زمانندہ
انتقال ایلشدر . مذکور فیلز نقشاری ۹ نومرولی سکہ ایله ایضا خندہ
کورلدیکی کبی ۱۲ و ۱۳ نومرولردہ دخی کوریلہ جکدر. موزہ هایون
قتالوغنک ۲۵۳ نومروسندہ محرر بر (تیرہ) سکہ سنک وجهی آصہ
دالیلہ اوچہ تقریق ایدلدیکی مثلوظهری دہ بردال و بر فیلز ایله آیرلشدر.
بالادہ کی ۱۱ و ۱۲ نومرولو سکہ لک وجهلری و ظہرلری فیلز
نقوشندن عبارت بولنسی و ۹ نومرولی سکہ طرزندہ اولسی حسیلہ
بونلر دخی سلطان مراد خان ثانی مسکوکاتی میانہ ادخال ایدلشدر .

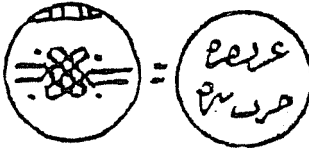
نومرو

۱۲

نومرو

۱۳

ظہری نقشاری بر برینک عینی اولان بوایکی مانقرک بر زمانندہ ضرب
ایدلدکلری درکاردر . متی فیلز دنیلان مذکور نقشلرک عینی سلطان
مراد خان ثانیلک ادرندہ ضرب ایدلش برمانقرندہ دخی کوریلور [۱].

[۱] موزہ هایون مسکوکات عثمانیہ قتالوغی ، سکہ نومروسی : ۱۵۵

بوسىيەلە ايگىسنىڭ دە مەشارالە زىمانىدە ضرب ايدىلدىكى شەپەزىدە .
 قىشلىق بالاسىدە وسىكلر كىنارىدە كورىلان اشارت سىلطان مەشارالەك
 مەقرىزىدە مەوجود دىكىدەركىزىدە وكىزە عىمانلى سىكلرىدە (اىللىق) سورتىدە
 يازىلان مەل ضرب بوسىكىدە (اىللىق) امالسىلەردە . بومەيلىت سىكلر
 طوغرىدىن طوغرى يە طرف دولتىن ضرب ايدىلدىكىرى ايماللىر علامىلردە .
 سىلطان مەراد خان ئانىنىڭ اوائلى سىلطانلىرىدە آيدىن اوغلى احمەدنىڭ
 مصطفى بىك ايلە ازىمەر اوغلى جىنىد بىك آيدىن امارىدە بولمىشلىرى .
 مصطفى بىك چىلى سىلطان مەھمەد خاننىڭ قىلچ ايلە مەساب بولدىنى زىمان آيدىن
 امارىتى سىلطانلىرىدە ، ازىمەر اوغلى دە بىر سەركەردە آندىن تىزە ايلمىشلىرى [۱] .
 سىلطان مەراد خان ئانى بىر سەركەردە تىختى عىمانلى يە شەرقىشلى اولدىقلىرى سە
 مصطفى چىلى خەتە سىلطانلىرىدە طولاي ادرەنى تىشەرىق بىر مەردىقلىرى
 واورادە سىكلر ضرب ايدىلدىكىرى مەردىقلىرى روایتىدىن و او تارىخىلى
 (ادرە) آچقىسى بولمىدىنىڭ مەلۇمىدە .

آيدىن اوغلى مصطفى بىك ۸۲۵ سەسى وىلكە دوزمەجە مصطفى
 چىلىدىن دەما مەقدىم وفات ايدىلىكنە مەنى سىلطان مەشارالەك بىدە ادرەندە
 ضرب ايدىلدىكىرى بىر سىكلر نقشلى كەندى سىكلە قوپىيە ايدىلدىكىرى مەجە
 آشكار دە ، او خەلدە بو ايكى يىكتا و بى ھەتتا سىكلر جىنىد بىكك اولەخنى

چىيە ھويدادە . سىكلر نقشلى جەھى كىنارىدەكى اشارت شو جەھەلە

نقشەلەنە جىنىد او قونەيىلە جىكەندىن بۇدە آننىڭ تەمەلىسى عەد اولەنە يىلىر . مەر
 مەشارالە ۸۲۵ سەسەندە نامەنە آچقە دىخى ضرب ايدىلدىكىرى [۲] . جىنىد
 بىكك بولمىدىن مەعدا سىكەسى كورمەشلىرى .

سىلطان مەراد خان نامەنە ۸۲۷ سەسى بىر سەركەردە ضرب ايدىلدىكىرى بىر مەقرىزىدە ،

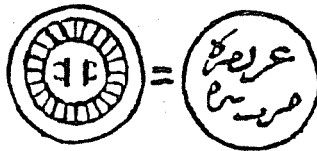
[۱] مەھمەد عەلى - ھەمەد تەرجەمىسى ، جىلد : ۲ ، سەھىفە : ۱۷۸ - ۱۷۹

[۲] غالب - تەقویم مەسكۇكات سەلجۇقىيە ، سەھىفە : ۱۳۰ . سىكلە نومۇرسى : ۱۷۹

ظہرنندہ کی (حمل عمر الباب) جملہ عربیہ سی حسیلہ اشتہار ایلشدر [۱]۔
 مذکور سکے عینیلہ آیائلوغدہ دخی ضرب ایلشدر [۲]۔ آنجق محل ضرب
 (ایائلق) املاسیلہ در۔ جنید بک امارتی ۸۲۵ سنہ سندن ۸۲۹ سنہ قدر
 ممداولسنہ نظر آ آیائلوغ سکسک حین ضربندہ بوذات امارتدہ بولنیوردی۔
 موضوع بحث آیائلوغ سکسک موجودتی بزہ ایکی فکر القا ایدر۔
 ۸۲۵ سنہ سی آیائلوغک جنیدبک یدندہ اولدینی شہسزدر ، نہ صورتلہ
 الدہ ابتدکی دخی ہاممر ترجمہ شدہ مسطوردر [۳] ، مذکور سنہدہ
 نامہ سکے ضرب ایتدیردیکی دہ قابل رد دکلدر ۔ بو حالہ ۸۲۷
 تاریخی آیائلوغ سکسی یا سلطان مراد خانہ مماشات و جیلہ ابرازی
 مقصدیلہ جنیدبک طرفندن ضرب ایتدیرلدی [چونکہ مذکور سکے
 سلطان مشارالہک روسیہ عودتلہ برادری مصطفی چلبیہ غلبہ سی
 خاطرہ سی اولق اوزرہ ضرب ایلشدر] ، یاخود عاشق پاشا زادہ تاریختک
 ۸۳۹ سنہ سی وقایعی صرہ سندہ « تیرہ وایائلوغ نواحیسیلہ آل عثمان تصرفندہ
 اولشدی [۴] » دیہ بیان ایتسنہ نظر آ جنیدبک دہا ۸۳۷ تاریختدہ آیائلوغی
 ادارہ دولتہ ترک ایتش بولنیور ایدی و بو حالہ مذکور سکدہ طوغریدن
 طوغری یہ دولت عثمانیہ طرفندن ضرب ایتدیرلشدی

نومرو

۱۴

بوماقرک ظہری مرکزندہ کی نقشک سلطان مراد خان ثانی سکے لریٹہ

[۱] موزہ ہایون مسکوکات عثمانیہ قتالوغی ، سکے نومروسی : ۱۸۲

[۲] عین قتالوقدہ ، سکے نومروسی : ۱۷۲

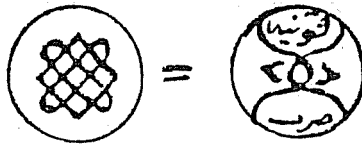
[۳] عمد عطا - ہاممر ترجمہ سی ، ج : ۲ ، ص : ۱۷۸-۱۷۹

[۴] عاشق پاشا زادہ تاریخی ، مطبوع ، صحیفہ : ۱۰۷

اسمىز وتارىغىز سىكلر — سادە نقشلى سىكلر ۵۰۷

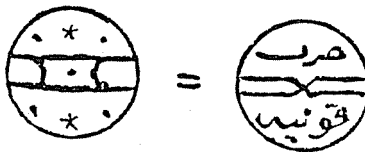
خاص اولدىنى ونە سىبە مېنى وضع ايدلىكى ۳،۴،۱ نومرولى ماتىقرلك
ايشىاحى صرە سىندە بيان ايدلىش ايدى . بناءً عليه بوماقرلكدە آنلر كې
سلطان مشاراليه مىكو كاتىدن اولدىنى شېبە سىزدەر .

نومرو
۱۵

قونىيەدە ضرب ايدلىش اولان بوماقرلك وجهى سلطان مراد خان ثانى
آقچەلرى طرزىندە وظهرندە كى نقشك عىنىدە مشاراليهك وجهى طغرىالى
برماقرندە كوريلور [۱] . بناءً عليه بوسكه نك سلطان مشاراليه ايله معاصر
اولان قرەمان اوغللرىندن ابراهيم بكك اولدىغىندە شېبە ايدىلە من

نومرو
۱۶

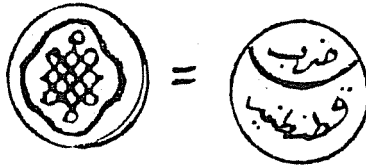

بوماقرلك وجهىندە وظهرندە كى خطوط فاسلە سلطان مراد خان ثانى
مىكو كاتىك عىنى اولمىقلە محل ضربىنە نظر آبوسكه نكدە مشاراليه حضرتلرىنك
معاصرى قرەمان اوغلى ابراهيم بكك اولە جىنى دركارد [۲] . ۱۵ نومرولى
سىكە ايله بوماقرلك عثمانلى سىكلرى اولمىقىنى يىكىنظرده فرق ايدىلور .

[۱] موزە: هايون مىكو كات عثمانىە قتالوغى ، صىفە : ۶۷

[۲] موزە: هايون مىكو كات عثمانىە قتالوغى ، سىكە نومروسى : ۱۷۸ و ۱۸۶

فاتح سلطان محمد خان ثانی

نومرو
۱۷

۵ ط کبیک ۱۰ ق

وجہلرندہ ہلال شکلی حاوی ہو کونہ قدر ظہور ایدن قدیم باقر
سکہ لک جملہ سی سلطان محمد خان ثانی مسکوکاتندن در . موزہ ہایون
مسکوکات عثمانیہ قتالوغندہ کی ۳۸۸ و ۳۹۹ نومرولی سکہ لک ہوکا
مثالدرلر . بو طرز خط فاصل ، مشارالیک ایلک دفعہ جلوسلرندہ ضرب
ایتدیردکلی آچہلردن اقتباس ایدلمشدر [۱] .

بالادہ کی ماتقرک وجہندہ کی خط فاصلہ برہلال شکلی ارانہ ایلدیکندن
بونک فاتح مشارالیہ مسکوکاتندن اولدیفنہ شہہ ایدیلہ من . ظہر سکدہ کی
سکز قوسدن عبارت کتابہ بونی مؤید دیگر بر وثیقہ در . ۸۴۸ سنہ سی
بروسہ ضرب ایدلمش ماتقرکک ظہرنندن بشقہ سائر مسکوکات عثمانیہ
اوزرندہ بوکاتصادف ایدلامشدر [۲] .

بتقاعد میرالای
علی

مابعدی وار

[۱] موزہ ہایون قتالوغندہ ۲۲۳ نومرولی سکہ بہ مراجعت

[۲] مذکور قتالوقدہ ۳۴۰ نومرولی سکہ بہ مراجعت